

21 Ekim 2018 PAZAR

Resmî Gazete

Sayı : 30572

YÖNETMELİK

Mardin Artuklu Üniversitesinden:

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Kapsam

Dayanak

Tanımlar

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Kabulü ve Kayıt

Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü

Doktora programlarına öğrenci kabulü

Sanatta yeterlik eğitim programlarına öğrenci kabulü

Bilimsel hazırlık programlarına öğrenci kabulü

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

Lisansüstü programlarına kayıt

Kayıt dondurma

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretime İlişkin Esaslar

Lisansüstü eğitim ve öğretim programlarının kapsamı ve süresi

Derse devam ve yoklamalar

Ders tekrarı

Sınavlar

Not ortalamaları

Mazeret sınavları

İlişik kesme

Tezli Yüksek Lisans Programı

Tezli yüksek lisans programına ilişkin esaslar

Süre

Danışman atanması

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

Diploma

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans programına ilişkin esaslar

Danışman atanması

Süre

Diploma

Doktora Programı

[Doktora programına ilişkin esaslar](#)

[Süre](#)

[Danışman atanması](#)

[Yeterlik sınavı](#)

[Tez izleme komitesi](#)

[Tez önerisi savunması](#)

[Doktora tezinin sonuçlandırılması](#)

[Diploma](#)

[Sanatta Yeterlik Programı](#)

[Sanatta yeterlik programına ilişkin esaslar](#)

[Süre](#)

[Danışman atanması](#)

[Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması](#)

[Diploma](#)

[İntihal yazılım programı raporu](#)

[Çeşitli ve Son Hükümler](#)

[Öğretmen yetiştirme alanları ile ilgili durumlar](#)

[Lisansüstü programlara öğrenci alım ilanı](#)

[Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller](#)

[Yürürlükten kaldırılan yönetmelik](#)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Mardin Artuklu Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim, öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Mardin Artuklu Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Anabilim/Anasanat Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitüler için tanımlanan, enstitüde eğitim programı bulunan akademik birimleri,

ç) Anabilim/Anasanat Dalı Akademik Kurulu: Anabilim/Anasanat dalında lisansüstü programlarda fiilen görev yapan öğretim üyelerinden oluşan kurulu,

d) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı: Enstitünün anabilim/anasanat dalı başkanını,

e) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, proje ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini veya öğretim görevlisini,

f) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında sözlü olarak sunulan ve yazılı bir metinden oluşan bilimsel çalışmayı,

g) Enstitü: Mardin Artuklu Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim-öğretim yapan birimleri,

ğ) Enstitü Kurulu: İlgili enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve ilgili enstitüde eğitim-öğretim programı bulunan anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,

h) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

ı) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

i) Kredi: Bir saat teorik ders veya iki saat uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemi ya da AKTS’ye göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,

j) Müdür: İlgili enstitü müdürünü,

k) Öğrenci: Lisansüstü eğitim ve öğretim için enstitüye kayıtlı yüksek lisans, sanatta yeterlik veya doktora öğrencisini,

l) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde, hazırladıkları bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulan ve yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,

m) Senato: Mardin Artuklu Üniversitesi Senatosunu,

n) Tez: Yüksek lisans veya doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel çalışmayı,

o) Tez İzleme Komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen en az biri tez danışmanı olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,

ö) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,

p) Üniversite: Mardin Artuklu Üniversitesini,

r) Yabancı Dil Sınavı: Yükseköğretim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarını,

s) Yarıyıl: İlgili eğitim-öğretim döneminin başladığı günden bir sonraki yarıyılın başladığı güne kadar geçen süreyi,

ş) Yeterlik Sınavı: Doktora öğrencisinin temel konular ve doktora çalışması ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasını sağlayan sınavı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Kabulü ve Kayıt

Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü

MADDE 5 – (1) Yüksek lisans eğitim programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Adayların, ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan almış olmaları gerekir. Yüksek lisans programına başvuruda bulunabilmek için belirlenen ALES puanının alt sınırı Senato kararı ile yükseltilebilir. Ancak, Güzel Sanatlar Fakültesi, Konservatuvar ve tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES'e girmiş olma koşulu aranmaz. Tezsiz yüksek lisans programlarında ALES puanının aranıp aranmayacağına ilgili Enstitü kurulları karar verir.

c) Yüksek lisans başvurularında lisans not ortalaması esas alınır. Tezli yüksek lisans programlarına müracaat edecek adayların lisans mezuniyet not ortalamasının yüzlük not sisteminde en az 60, tezsiz yüksek lisans programlarına müracaat edecek adayların ise yüzlük not sisteminde en az 50 olması gerekir. Adayların başarılı sayılabilmesi için 55'ten az olmamak kaydıyla ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, yabancı dil puanının %15'i esas alınır. Diğer %20'lik kısma ise anabilim/anasanat dalları karar verir. İlgili anabilim dalı/sanat dalı, diğer %20'lik kısmı lisans mezuniyet not ortalaması, ALES ve yabancı dil puanına dağıtabileceği gibi mülakat veya bilim sınavı şeklinde de değerlendirilebilir. Nihai değerlendirmede ortaya çıkabilecek eşitlik durumunda öncelikli olarak ALES puanı üstünlüğü, eşitliğin bozulmaması durumunda mülakat/bilim sınavı not üstünlüğü, mülakat/bilim sınavı yapılmadığı durumlarda ise lisans mezuniyet not ortalaması esas alınır. ALES puanı aranmayan anasanat dallarında ALES puanının etkisini ilgili anasanat dalı kurulları belirler.

ç) Başarı notunun hesaplanmasında 0,5 ve daha yukarı kesirler bir üst nota tamamlanır. Bu hesaplamalar sonrasında 55 puan veya daha yüksek puana sahip olan adaylar, aldıkları puanlara göre sıralanarak yüksek lisans programlarında ilan edilen kontenjanlar dâhilinde sınavın bilim aşamasından başarılı kabul edilir. Bilim sınavı, enstitü yönetim kurulu kararına

göre yazılı, sözlü veya her ikisinden de yapılabilir. İlgili Enstitü, mülakat/bilim sınavı için baraj puanı koyabilir.

d) Anabilim/Anasanat dalları, başvuru kabulünde alan sınırlaması getirebilir. Anabilim/Anasanat dalları ALES ve yabancı dil çerçeve yönetmeliğine aykırı olmayacak şekilde taban puanların yükseltilmesine karar verebilir. Anabilim/Anasanat dalları yapacakları mülakat/bilim sınavına ilan edilmiş kontenjanın en az dört katını çağırır.

e) Adaylardan istenecek ilave belgeler ilgili Enstitü tarafından belirlenir.

Doktora programlarına öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Doktora programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Adayların tezli yüksek lisans diploması, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diploması, eczacılık ile fen fakültesi mezunlarının ise lisans veya yüksek lisans diploması veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisi belgelerinden birine sahip olmaları gerekir. 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilirler. Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans diplomasına sahip olanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılırlar.

b) Yükseköğretim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilmiş bir yabancı dil sınavından en az 55 puan almış olmak gerekir.

c) Doktora başvurularında yüksek lisans not ortalaması esas alınır. Doktora programlarına öğrenci kabulünde; adayın yüksek lisans not ortalaması 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmeye dönüştürülür. Bu dönüştürme, transkripti yüzlük not sistemine göre düzenlenmemiş adayların, varsa mezun olduğu üniversite not dönüştürme sistemine göre, yoksa Yükseköğretim Kurumu not dönüştürme sistemine göre yapılır. Doktora programına başvuruda bulunabilmek için yüksek lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 70 olması gerekir. Bu sınır Senato kararı ile yükseltilebilir.

ç) Doktora programına başvuranların, ALES'ten başvurduğu programın puan türünden en az 55 puan almış olmaları gerekir. ALES için belirlenen taban puan Senato tarafından yükseltilebilir. Ancak, Üniversitede tezli yüksek lisans eğitimine başlayıp eğitimini başarı ile tamamladıktan sonra, en fazla bir yarıyıl ara vererek Üniversitede doktora eğitimine başlayacak olanlarda yeniden ALES şartı aranmaz.

d) Lisans derecesi ile doktora programına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının 100 üzerinden en az 80 puan olması ve ALES'ten, başvurduğu programın puan türünde en az 80 puan almış olması gerekir.

e) Güzel sanatlar fakültesi ile konservatuvara öğrenci kabulünde ALES'e girmiş olma şartı aranmaz.

f) Adayın başarılı sayılabilmesi için; ALES puanının % 50'si, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının % 15'i, yabancı dil puanının % 15'i ve bilim/mülakat sınavının % 20'sinin toplamının en az 65 olması gerekir. Ancak, adayın bilim/mülakat sınavından en az 70 puan almış olması zorunludur. Bilim/mülakat sınavından 70'ten daha düşük not alanların başarı

notları hesaplanmaz. Bilim/mülakat sınav puanı 70 veya daha fazla olan adaylar, aldıkları puanlara göre sıralanarak kontenjan dâhilinde doktora programlarına kabul edilir.

g) Adaylardan istenecek ilave belgeler ilgili Enstitü tarafından belirlenir.

Sanatta yeterlik eğitim programlarına öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Sanatta yeterlik eğitim programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Adayların; tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları, güzel sanatlar fakültesi ile konservatuvarlar haricinde yüksek lisans diploması ile başvuranların ALES'in sözel kısmından 55 puana sahip olmaları gerekir. Sanatta yeterlik çalışmasına, bu koşullara ek olarak, doktora programına öğrenci kabulündeki esaslara uygun olarak öğrenci alınır.

Bilimsel hazırlık programlarına öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programından farklı alanlarda almış olan adaylar.

b) Lisans derecesini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları.

c) Lisans veya yüksek lisans derecelerini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora/sanatta yeterlik adayları.

ç) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora/sanatta yeterlik programından farklı alanda almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programına kabul için, adayın yüksek lisans veya doktora programını kazanmış olması gerekir. Bilimsel hazırlık programına kabul edilen adaylar için, programın başladığı ilk hafta içinde ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bir danışman atanır.

(3) Bilimsel hazırlık programı, her yarıyıl toplamda en az 12 en fazla 24 kredilik dersten oluşur ve en fazla iki dönemde tamamlanır. Bu dersler anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitü müdürlüğüne önerilir. Her öğrenciye uygulanacak bilimsel hazırlık programı dersleri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinlik kazanır.

(4) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derse devam, sınavlar, derslerden başarılı sayılma şartları, kayıt silme gibi hususlar ilgili programlardaki esaslarla aynıdır.

(6) Bilimsel hazırlık programında ders tekrarı yapılmaz. Bilimsel hazırlık programı sonunda başarısız olan öğrencinin lisansüstü kaydı silinir. Bu programda geçirilecek süre, en çok bir takvim yılıdır. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılmaz. Programda geçirilen süre bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(7) Bilimsel hazırlık programı çerçevesinde alınması öngörülen dersler, adayın daha önce almadığı lisans veya lisansüstü dersler arasından içerikleri de dikkate alınarak seçilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Başvuru ve kabul şartlarını ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı belirler. Her ilan döneminde en fazla iki öğrenci alınabilir. Öğrenci en fazla on iki kredilik ders alabilir. Sadece özel öğrenciler için ders açılmaz.

(2) Özel öğrenci olarak okuyabilmek için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücretin yatırılması gerekir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Üniversite içindeki başka bir anabilim dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Bir öğrencinin yatay geçiş başvurusunun kabulü için, başvuru tarihine kadar almış olduğu derslerin ağırlıklı not ortalamasının; yüksek lisans için en az 70 (CC), doktora için en az 75 (CB) olması ve doktora öğrencileri için yeterlik sınavını henüz vermemiş olması gerekir.

(2) Lisansüstü programlara yatay geçiş yapmak isteyen öğrenci, kayıtlı bulunduğu programda almış olduğu dersleri, içeriklerini ve başarı durumunu belirten belgeleri dilekçesine ekleyerek her yarıyıl lisansüstü öğrenci alım dönemlerinde ilgili anabilim/anasanat dalının belirleyeceği kontenjan dâhilinde ve başvurduğu anabilim/anasanat dalının söz konusu dönemdeki başvuru şartlarını taşıyor olması kaydıyla ilgili enstitü müdürlüğüne başvurur. Başvuru belgeleri, enstitü müdürlüğü tarafından ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına gönderilerek görüş istenir. Bu görüş enstitü yönetim kurulunda değerlendirilerek karara bağlanır.

(3) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin süresi; lisansüstü programa kayıt tarihinden başlamak üzere, öğrenimine kaldığı dönemden itibaren devam edecek şekilde hesaplanır.

(4) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin, daha önce almış olduğu lisansüstü derslerin hangilerini ve en fazla kaç krediyi zorunlu ders yüküne saydırabileceği, ilaveten kaç kredilik ders alması gerektiği ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenir. Öğrencinin eksik kalan kredisi kayıtlı olduğu enstitüde ders alma süresi içerisinde tamamlanır.

(5) Hâlihazırda kayıtlı olduğu alandan Üniversite bünyesindeki farklı bir doktora programına başvuran adaylar, ilgili anabilim/anasanat dalının önerisiyle bilimsel hazırlık sürecine tabi tutulabilir.

Lisansüstü programlarına kayıt

MADDE 11 – (1) Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik sınavını kazanan adayların listesi ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir ve enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Adayların kayıt için bizzat başvurmaları gerekir. Kayıt ve kabul şartları, ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenir. Kayıt için adaylardan istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylanan örneği kabul edilir. Erkek adaylar için askerlikle ilişkisinin olmadığına dair askerlik durum belgesi istenir.

(2) Öğrenci, her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen süreler içinde öğrenim harcını yatırdıktan sonra, öğrenci işleri otomasyon sistemine giriş yaparak ders kaydını tamamlayıp danışmanına onaylatmak zorundadır. Kayıt yenileme işlemi bizzat öğrenci tarafından yapılır. Ders kaydı süresi içinde kaydını yenilemeyen öğrenci, kayıt süresi bitiminden itibaren en geç beş iş günü içinde mazeretini belgelendirmek kaydıyla enstitüye başvurur. Sağlıkla ilgili mazeretlerin, herhangi bir sağlık kurumundan alınan sağlık raporuyla belgelendirilmesi ve bu raporun enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi gerekir. Mazereti uygun görülen öğrencilere ders kaydı yenileme hakkı verilir. Mazereti uygun görülmeyen öğrenciler, o yarıyıldaki ders kaydını yenileyemez, derslere ve seminerlere giremez ve bu süre öğrencilik süresinden sayılır.

(3) Danışman, her yarıyıl başında lisansüstü öğrencilerle birlikte enstitüde açılan dersler içerisinden öğrencinin alacağı dersleri belirler, ders kayıt formuna ve öğrenci işleri daire başkanlığı otomasyon sistemine giriş yaparak enstitüye bildirir. Öğrenci, yarıyıl başladıktan sonra en geç iki hafta içerisinde o yarıyıl programında açık olan başka dersleri kredi sınırını aşmamak koşuluyla alabilir veya devam etmekte olduğu dersleri bırakabilir. Bu değişiklik, ancak anılan süre içinde danışmanın, anabilim/anasanat dalı başkanının ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile gerçekleşir.

(4) Enstitüye kesin kayıt hakkı kazanmasına rağmen, kaydını yaptırmayan öğrencinin öğrencilik hakları düşer. Hakkını kaybeden öğrencinin yerine sıralama listesine göre öğrenci alınabilir. Bu konuyla ilgili işlemler enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Bu işlemler yarıyıl başlangıcından itibaren en geç onbeş gün içinde sonuçlandırılır.

Kayıt dondurma

MADDE 12 – (1) Enstitü yönetim kurulu, öğrenimi devamlı etkileyen haklı ve geçerli nedenlerden dolayı, lisansüstü programlara devam edemeyen öğrencilerin öğrenim sürelerini, en fazla iki yarıyıla kadar, danışmanın ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının olumlu görüşü alınmak koşuluyla dondurabilir. Zorunlu askerlik bu sürenin dışındadır. Kayıt dondurma süresi, toplam eğitim süresine dâhil edilmez. Kayıt dondurma nedenleri şunlardır:

- a) Süreli olarak yurt içi veya yurt dışında yapılacak öğrenim veya görevlendirmeler.
- b) Enstitü Yönetim Kurulunun kabul edeceği diğer nedenler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretime İlişkin Esaslar

Lisansüstü eğitim ve öğretim programlarının kapsamı ve süresi

MADDE 13 – (1) Lisansüstü eğitim ve öğretim; yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik programlarından oluşur.

(2) Yüksek lisans programı tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi enstitü anabilim/anasanat dallarında ve nasıl yürütüleceği, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Tezsiz yüksek lisans programları arasında yatay geçiş yapılamaz. Bu programların amacı ve kapsamı aşağıda gösterilmiştir:

a) Tezli yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanların, bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaya yönelik en az dört, en fazla altı yarıyılık bir programdır. Daha kısa sürede mezun olabilecek öğrenci ile ilgili kararlar danışman önerisi, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla kesinleşir,

b) Tezsiz yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlara, mesleki konularda derinlik kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermeye yönelik en az iki, en fazla üç yarıyılık bir programdır.

(3) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(4) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını üçüncü fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(6) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(8) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını yedinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişiği kesilir.

(10) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(11) Lisansüstü öğretimde süreler güz ve bahar yarıyılı olmak üzere yarıyıl esasına göre düzenlenir. Her yarıyıl, en az on dört haftadır. Yarıyıl süresi enstitülerin ilgili kurullarınca uzatılabilir.

Derse devam ve yoklamalar

MADDE 14 – (1) Derslere devam zorunludur. Devamsızlığı, teorik derslerin %30'unu ve uygulamaların %20'sini aşan öğrenciler, o derse devam etmemiş sayılır ve sınavlara alınmaz. Öğrenciler, ilgili kurullarca kabul edilen sağlık raporlarının kapsadığı süreler içinde de devamsız sayılır ve bu süre içinde hiçbir derse ve sınavlara giremez. Ancak, sağlık durumlarının düzeldiğini yeni bir sağlık raporuyla belgelemeleri halinde derslere ve sınavlara alınrlar.

(2) Devam yoklamaları, enstitü müdürlüğüne belirlenen yöntemlere göre, dersin öğretim elemanı tarafından yapılır. Devam çizelgeleri, dönem sonunda not çizelgeleri ve sınav evrakları dersi veren öğretim üyesince ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına teslim edilir.

Ders tekrarı

MADDE 15 – (1) Teorik derslerin devam koşulunu sağladıkları halde başarısız olan öğrenciler, bu derslere yeniden kayıt yaptırdıklarında, derse devam etmek zorunda değildir; ancak sınavlara katılmak zorundadır.

(2) Sadece uygulamadan oluşan derslerden devam koşulunu sağladıkları hâlde başarısız olan öğrenciler, uygulamalara ve sınavlara katılmak zorundadır.

(3) Teori ve uygulamadan oluşan derslerde devam koşulunu sağladıkları halde, yapılan uygulama sınavında başarısız olan öğrenciler, bu derse yeniden kayıt yaptırdıklarında derse ve uygulamalara devam etmek, verilecek ödev ve projeleri hazırlamak ve sınava katılmak zorundadır.

(4) Öğrenciler devamını aldıkları ve başarısız oldukları bir derse devam etmek isterlerse, anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne başvurur. Başvurunun uygun görülmesi halinde, öğrenci dersi ilk defa alan öğrenciler gibi devam ve diğer koşulları yeniden yerine getirmek zorundadır. Bu öğrencilerin daha sonra devamdan muaf tutulmak için yapacakları başvurular dikkate alınmaz.

(5) Devamsızlık ve/veya başarısızlık nedeniyle tekrarlanması gereken derslerin programdan çıkarılması, zorunlu nedenlerle açılmaması veya diğer durumlarda, danışman önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla, başarısız olunan dersin yerine aynı kredide ve devam etmek koşulu ile başka bir ders alınabilir.

Sınavlar

MADDE 16 – (1) Sınavlar, ara sınav ve yarıyıl sonu sınavlarından ibarettir. Öğrenci, bir yarıyıldaki aldığı derslerin sınavına, ilan edilen gün ve saatte girmek zorundadır. Belirtilen gün ve saatte sınava katılmayan öğrenci, katılmadığı sınavlardan başarısız sayılır. Teorik derslerin sınavları yazılı, teorik ve uygulamalı derslerin sınavları yazılı ve uygulamalı, sadece uygulamalardan oluşan derslerin sınavları ise uygulama esas olmak üzere, dersi veren öğretim üyesinin tercihinin bağlı olarak, yazılı ve uygulamalı olarak da yapılabilir.

(2) Ara sınavların yarıyıl sonu başarı notuna etkisi %30, yarıyıl sonu sınavının etkisi ise %70'tir. Bazı dersler için anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla sadece yarıyıl sonu sınavı da yapılabilir. Yarıyıl sonu sınavları final ödevi şeklinde de yapılabilir. Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için yarıyıl sonu başarı notunun, yüksek lisans programında en az 70, doktora/sanatta yeterlik programında en az 75 olması gerekir. Sınav evrakları dönem sonunda ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitü müdürlüğüne gönderilir.

(3) Maddi hatalar dışında sınav sonuçlarına itiraz edilmez. Maddi hatalar için yazılı itirazlar, sınav sonucunun ilanından itibaren bir hafta içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yapılır ve itirazlar başvuru tarihinden itibaren en geç bir hafta içinde sonuçlandırılır.

Not ortalamaları

MADDE 17 – (1) Öğrencilerin başarı durumları, her yarıyıl sonunda, dönem not ortalaması ve genel not ortalaması olarak hesaplanır. Dönem not ortalaması hesaplanırken, o dönemdeki her bir dersin kredisi ile o dersteki başarı notunun katsayısı çarpılır. Bütün derslerin çarpımlarının toplamı, derslerin kredileri toplamına bölünerek dönem not ortalaması bulunur. Ortalama not virgülden sonra iki hane ile gösterilir. Ortalama notun harf olarak da karşılığı belirtilir. Genel not ortalaması hesaplanırken, öğrencinin lisansüstü öğretimde almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak, dönem not ortalaması hesabında izlenen yol takip edilir. Dönem ve genel not ortalamasının hesabında seminer, danışmanlık ve uzmanlık alanı gibi derslerin kredileri ve notları dikkate alınmaz.

(2) Öğrenciler, lisansüstü programda almaları gereken asgari krediyi tamamladıklarında genel not ortalamalarını yüksek lisans programında en az 70, doktora ve sanatta yeterlik programlarında en az 75 olarak sağlamak zorundadır. Öğrenciler not ortalamalarını yükseltmek için başarılı oldukları dersleri tekrar alabilir. Bu durumda alınan en yüksek not başarı notu olarak işlem görür.

(3) Lisansüstü ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin değerlendirilmesinde AKTS gibi kredilendirme sistemleri enstitü yönetim kurulu tarafından uygulanır.

(4) Lisansüstü programlarda öğretim üyesi tarafından; öğrencilere aldıkları her ders için ara sınav ve dönem sonu sınavlarının değerlendirilmesi sonucunda, aşağıdaki harf notlarından biri yarıyıl sonu başarı notu olarak verilir:

Not Katsayı Puan

AA 4.00 90-100

BA 3.50 85-89

BB 3.00 80-84

CB 2.50 75-79

CC 2.00 70-74

DC 1.50 60-69

DD 1.00 50-59

FD 0.50 25-49

FF 0 0-24

(Devamsız) - -

(5) Sınav sonuçları, enstitü tarafından ilan edilen sınav takvimine uygun olarak dersin öğretim elemanı tarafından öğrenci işleri otomasyon sistemine işlenip ilan edilir.

Mazeret sınavları

MADDE 18 – (1) Rektörlükçe görevlendirilen veya haklı ve geçerli bir mazereti nedeniyle ara sınava katılmayan öğrenciler için mazeret sınavı açılır. Öğrenci, mazeretinin bitiminden itibaren yedi gün içerisinde mazeret belgesi ile ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunur. Mazereti ilgili enstitü yönetim kurulunca uygun görülenlere ara sınav hakkı verilir. Öğrenciler sağlıkla ilgili mazeretlerini, sağlık kurumlarından alacakları sağlık raporları ile belgelemek zorundadır. Mazeret sınavına herhangi bir nedenle katılmayan öğrenci için yeniden mazeret sınavı açılmaz. Mazeretsiz ara sınava girmeyen veya mazereti kabul edilmeyen öğrenci, ara sınavdan sıfır almış sayılır.

(2) Yarıyıl/yılsonu sınavları için mazeret sınavı yapılmaz. Ancak, ulusal ve uluslararası kültür, sanat ve spor etkinliklerinde Türkiye'yi ya da Üniversiteyi temsil etmek üzere Rektörlük tarafından görevlendirilen ve bu nedenle yarıyıl/yılsonu sınavlarına katılmayan öğrenciler için mazeret sınavı açılır. Bu sınavların hangi tarihte yapılacağı, enstitü yönetim kurulunca belirlenir ve ilgililere duyurulur.

İlişik kesme

MADDE 19 – (1) Öğrencilerin aşağıda belirtilen durumlarda kayıtlı oldukları programla ilişkileri kesilir:

a) Öğrencinin, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olması.

b) Öğrencinin kendi yazılı talebiyle kaydını sildirmesi.

c) Bu Yönetmelikte öngörülen öğrenim süreleri içinde başarılı olunamaması durumunda.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Tezli yüksek lisans programına ilişkin esaslar

MADDE 20 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama, sanat alanında sanat eserlerini yorumlama, değerlendirme ve üretme yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir (21) krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Seminer dersinde başarılı olan öğrencinin, enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığı seminer kitapçığı danışman tarafından imzalanarak onaylanır. Seminer kitapçıkları, yazma korumalı formatta bir dijital kopya ile birlikte dönem sonlarında anabilim/anasanat dalı başkanlığına teslim edilir.

(4) Öğrencilerin yatay geçiş, daha önceki lisansüstü programından ders saydırma ve muafiyet sınavı sonucunda bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme durumları öğrencinin yazılı talebi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla belirlenir.

(5) Lisans öğrenimi sırasında alınmamış olmak şartıyla, öğrencinin alacağı derslerden en çok iki ders lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca dersler; ilgili danışmanın ve anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir. Ancak, bununla ilgili tekliflerin dersin alınacağı ilgili enstitünün kayıt dönemine uyulacak şekilde yapılması gerekir.

(6) Yüksek lisans programları, yurt içi ve yurt dışı entegre programlar şeklinde de düzenlenebilir. Bu programlar; Senatonun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

(7) Yüksek lisans programında alınması gerekli derslerin bir bölümünün, diğer yükseköğretim kurumlarında veya öğrenci değişim programları kapsamında işbirliği yapılan yurt dışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden de seçilebilmesine, danışman ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu karar verir. Ancak bununla ilgili önerilerin, derslerin alınacağı ilgili Enstitünün kayıt dönemine uyulacak şekilde yapılması gerekir. Öğrenci, tez çalışmasının bir bölümünü söz konusu üniversitelerde yürütebilir. Öğrencinin burada almış ve başarmış olduğu dersler ve krediler Üniversitede geçerli kabul edilir ve burada geçen süre de eğitim süresine dâhil edilir.

(8) Tez konusu değişen bir öğrenci en erken bir dönem sonra tez sınavına girmek üzere başvurabilir.

Süre

MADDE 21 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Daha kısa sürede mezun olabilecek öğrenci ile ilgili kararlar danışman önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı teklifi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla alınır.

Danışman atanması

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, bu Yönetmelikte belirtilen görevleri ile birlikte öğrencinin öğrenimi süresince; alacağı dersleri belirlemek, bu derslere devamını ve öğrenim durumunu sürekli izlemekle, öğrencinin tez çalışmasını yönetmek ve yönlendirmekle, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmakla, sosyal, kültürel ve diğer problemleriyle ilgilenmek ve yol göstermekle, gerekli gördüğü hallerde uyararak yükümlüdür.

(3) Tez danışmanı, senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Tez danışmanı, öncelikle anabilim/anasanat dalında görev yapan öğretim üyeleri olmak üzere, yakın konularda çalışan diğer anabilim/anasanat dallarında görev yapan ya da başka yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyeleri arasından önerilebilir. Anabilim/anasanat dalı dışından yapılacak danışman önerilerinde, anabilim/anasanat dalının gerekçeli kararının belirtilmesi gerekir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Üniversite senatosunun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Zorunlu hallerde anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun gerekçeli teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

(4) Danışman, tez aşamasındaki öğrenciler için tez önerisinin enstitü yönetim kurulunca kabulünden itibaren, her yarıyıldan danışmanı olduğu öğrenciler için enstitü yönetim kurulunca kabul edilen ve tez konuları başlığını içeren uzmanlık alan dersi adlı bir ders açabilir. Öğrenciler açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersleri; güz yarıyılı başında kaydolun öğrenciler için bahar yarıyılı başlangıcına kadar, bahar yarıyılında kaydolun öğrenciler için güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak devam eder. Uzmanlık alan dersine ilişkin ilkeler enstitü yönetim kurulunca kararlaştırılır ve müdür tarafından uygulanır.

(5) Danışman atanmasında YÖK'ün ilke kararları esas alınır. Buna göre; bir öğretim üyesi toplamda en fazla on iki öğrenciye danışmanlık yapabilir.

(6) Danışman değişikliği, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı başvurusu üzerine anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Danışman değişikliğinde yeni danışmanın onayı da aranır.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları, ilgili enstitü tez yazım kılavuzunda belirtilen yazım kurallarına uygun bir biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ve tez intihal yazılım programı raporu ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü, tez intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Jüri oluşturulurken birisi başka yükseköğretim kurumu öğretim üyesi olmak üzere iki de yedek üye seçilir.

(3) Öğrenci, tezini hazırladıktan sonra, öğrenci ve danışmanı tezin tamamlandığına dair dilekçelerini sınav tarihinden en az otuz gün öncesinde kayıttan geçirerek ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına teslim eder. Anabilim dalı başkanlığı, başvuru belgelerini, enstitü müdürlüğüne iletir. Öğrenci bu aşamada, jüri üye sayısının iki fazlası sayıda tezi hazırlayarak enstitüye teslim eder. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde ve önceden belirlenip ilan edilen bir tarihte toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru ve cevap bölümünden oluşur. Sınav dinleyicilere açık olarak yapılır. Ancak sınavda sadece jüri üyeleri soru sorabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye bir tutanakla bildirilir. Ret, düzeltme veya salt çoğunlukla kabul durumlarında, olumsuz oy kullanan üye ya da üyeler gerekçelerini ilgili tutanağa eklemek zorundadır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde ve takip eden dönem başında tez çalışmasına kayıt yaptırmak koşulu ile gereğini yaparak, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezin kabul edilmemesi veya düzeltmelerden sonra da reddedilmesi durumunda öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 24 – (1) Tez sınavında başarılı bulunan öğrenci, diğer şartları da sağlamak kaydıyla, tezin ilgili enstitünün gerekli gördüğü sayıda kopyasını intihal yazılım programı nihai raporuyla birlikte ve yazma korumalı formatta dijital kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde, tez yazım kılavuzunda belirtilen şekilde, kurallara uygun olarak yazıp, danışmanın uygun görüş yazısıyla birlikte ilgili enstitüye teslim etmek zorundadır. Bir ay içerisinde tezini tez yazım kurallarına uygun olarak teslim etmeyen öğrenci, süre bitmeden önce, gerekçeli mazeret dilekçesiyle anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne başvurup ek süre talep edebilir. Mazereti, enstitü yönetim kurulunca uygun bulunan adaylara tez teslimi için en çok bir ay ek süre verilebilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

(2) Tezi, enstitü tarafından şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi ve diploma numarası bulunur. İlgili yönergeye göre hazırlanmış diplomalar Rektörün ve enstitü müdürünün imzalarını taşır. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında ortak yürütülen yüksek lisans programlarından mezun olan öğrenciye ortak diploma verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans programına ilişkin esaslar

MADDE 25 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konularda derinlemesine bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı, ikinci öğretim programı şeklinde de yürütülebilir. Bu program; toplam otuz (30) krediden az olmamak koşuluyla, en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisiz olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyılıda dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda tez yazım kurallarına uygun olan yazılı bir proje ve/veya raporu, ilgili enstitüye teslim etmek zorundadır. İlgili enstitü kurulu tarafından belirlenen esaslara bağlı olarak, tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. Yeterlik sınavı yapıldığı takdirde, jüri tezli yüksek lisans programındaki esaslara uygun olarak oluşturulur.

(2) Bu programla ilgili devam, ders sınavları, derslerden başarılı sayılma şartları, ders tekrarı, kayıt silme, ders saydırma gibi hususlar, tezli yüksek lisans programlarındaki esaslarla aynıdır.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca dersler anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

Danışman atanması

MADDE 26 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için, ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini veya nitelikleri Senato tarafından belirlenen doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini, en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye teklif eder. Danışman atanması, enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman atanıncaya kadar öğrencinin danışmanlığını ilgili anabilim/anasanat dalı başkanı yürütür. Dersler, danışman tarafından belirlenir ve her yarıyılın ilk haftasında, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı kanalıyla enstitü müdürlüğüne bildirilir.

Süre

MADDE 27 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Diploma

MADDE 28 – (1) Kredili dersleri ve dönem projesi dersini başarıyla tamamlayan öğrencilere tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde; öğrencinin izlemiş olduğu ilgili enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi ve diploma numarası bulunur. İlgili yönergeye göre hazırlanmış diplomalar Rektörün ve enstitü müdürünün imzalarını taşır.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Doktora programına ilişkin esaslar

MADDE 29 – (1) Doktora programının amacı; öğrencilere bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışmasının sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300

AKTS kredisinden oluşur. Seminer dersinde başarılı olan öğrencinin, enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığı seminer kitapçığı danışman tarafından imzalanarak onaylanır. Seminer kitapçıkları, yazma korumalı formatta bir dijital kopya ile birlikte dönem sonlarında enstitüye gönderilir.

(3) Öğrenci, danışmanının onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlardan ders seçebilir. Öğrenci; danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarından ders alabilir. Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) YÖK tarafından belirlenen esaslara göre doktora programları, yurt içi ve yurt dışı entegre doktora programları şeklinde de düzenlenebilir.

Süre

MADDE 30 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Öğrencilerin yatay geçiş, daha önceki lisansüstü programından ders saydırma ve muafiyet sınavı sonucunda bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme durumları öğrencinin yazılı talebi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla belirlenir.

Danışman atanması

MADDE 31 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez

konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanının, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Üniversite Senatosunun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(3) Tez aşamasındaki öğrenci, tez konusunun enstitü yönetim kurulunca kabulünü izleyen yarıyıl başından itibaren, danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersleri güz yarıyılı başında kaydolun öğrenciler için bahar yarıyılı başlangıcına kadar, bahar yarıyılında kaydolun öğrenciler için güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak devam eder.

(4) Danışman değişikliği, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı başvurusu üzerine anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Danışman değişikliğinde yeni danışmanın onayı da aranır.

Yeterlik sınavı

MADDE 32 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Kredili derslerini, seminerini başarıyla tamamlayan ve enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği diğer koşulları yerine getiren öğrenciler yeterlik sınavına girebilir. Doktora programına kabul edilen her öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitünün yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda 100 tam puan üzerinden 75 puan alarak başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında üniversitenin yönetmeliklerine göre işlem yapılır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Sözlü sınavında başarısız olan, ikinci sınav döneminde sadece sözlü sınava alınır. Yazılı ve sözlü sınav süreleri bir saatten az olamaz. Yeterlik sözlü sınavı, öğretim üyeleri ve lisansüstü öğrencilerine açıktır. Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölümden/bölgülerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir. Yatay geçiş yapan öğrenci bir önceki yükseköğretim kurumunda yeterlik sınavını geçmiş olsa dahi tekrar yeterlik sınavına tabi tutulur.

(6) Yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçiş başvuruları; en geç dördüncü yarıyılın başında olmak koşuluyla yarıyıl başlarında anabilim/anasanat dalı başkanlığına yapılır. Yüksek lisans programına geçiş, anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Yüksek lisans programına geçiş yapan öğrenci tez çalışmasına kayıt yaptırarak bu programı yüksek lisans için tanınan azami sürede tamamlamak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 33 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede danışmandan başka, anabilim/anasanat dalı içinden ve anabilim/anasanat dalı dışından çalışma konusu yakın olan birer üye yer alır. Özellikle disiplinler arası nitelikteki tez çalışmalarında, ilgili disiplinin öğretim üyelerine yer verilir. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 34 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde, sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Olumsuz oy kullanan üye veya üyelerin, gerekçelerini yazılı olarak belirtmeleri gerekir. Olumlu ya da olumsuz karar, anabilim dalı başkanlığınca tez önerisi savunmasını izleyen üç işgünü içinde ilgili enstitüye gerekçeyi de içeren tutanakla birlikte bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Tez izleme komitesi başkanı, anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile toplantı tarihini öğrenciye, diğer komite üyelerine ve enstitüye yazılı olarak bildirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Öğrencinin hazırlamış olduğu ilgili döneme ilişkin raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışmanın planı belirtilir. Öğrencinin tez önerisi çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tez izleme komitesi tarafından yapılan değerlendirmenin sonucu, öğrencinin raporu ekleriyle birlikte anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla en geç üç işgünü içinde enstitüye iletilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 35 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulunca karar verilir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Jüri oluşturulurken birisi başka yükseköğretim kurumu öğretim üyesi olmak üzere iki de yedek üye seçilir.

(3) Öğrenci, tezini hazırladıktan sonra, öğrenci ve danışmanı tezin tamamlandığına dair dilekçelerini intihal yazılım programı raporuyla birlikte sınav tarihinden en az otuz gün öncesinde kayıttan geçirerek anabilim dalı başkanlığına teslim eder. Anabilim dalı başkanlığı, başvuru belgelerini, bir üst yazıyla Enstitü müdürlüğüne iletir. Öğrenci bu aşamada, tezin jüri üye sayısının iki fazlası kadar kopyasını hazırlayarak enstitüye teslim eder. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde ve önceden belirlenip ilan edilen bir tarihte toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru ve cevap bölümünden oluşur. Sınav dinleyicilere açık olarak yapılır. Ancak sınavda sadece jüri üyeleri soru sorabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra, jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye bir tutanakla bildirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında olumsuz oy kullanan üye ya da üyeler gerekçelerini ilgili tutanağa eklemek zorundadır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci; takip eden

dönem başında tez çalışmasına kayıt yaptırmak koşulu ile en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

Diploma

MADDE 36 – (1) Tez sınavında başarılı olan doktora öğrencisi diğer şartları da sağlamak kaydıyla, enstitü tarafından uygun görülen sayıda basılı ve yazma korumalı formatta dijital kopyasını, intihal yazılım programı nihaî raporuyla tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde, tez yazım kılavuzunda belirtilen kurallara uygun olarak hazırladıktan sonra danışmanın uygun görüş yazısıyla birlikte ilgili enstitüye teslim etmek zorundadır. Bir ay içinde tezini enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Bir ay içerisinde tezini tez yazım kurallarına uygun olarak teslim etmeyen öğrenci, süre bitmeden önce, gerekçeli mazeret dilekçesiyle anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile enstitü müdürlüğüne başvurup ek süre talep edebilir. Mazereti, enstitü yönetim kurulunca uygun bulunan adaylara tez teslimi için en çok bir ay ek süre verilebilir.

(2) Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi ve diploma numarası bulunur. İlgili yönergeye göre hazırlanmış olan diplomalar Rektörün ve enstitü müdürünün imzalarını taşır. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Üniversite ile diğer yükseköğretim kurumları arasında yürütülen ortak doktora programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

(4) Öğrenci doktora diploması almaya hak kazanabilmek için tez tesliminden önce tezle ilgili ya da özgün bir konuyu makale olarak ulusal ya da uluslararası hakemli bir dergide yayınlamak ya da bir kongrede-sempozyumda tebliğ olarak sunmak zorundadır. Eğer çalışma yayımlandıysa bir nüshasını, eğer yayınlanmadıysa hangi yayın organında ne zaman yayınlanacağını belirten resmi yazıyı ve ekinde ilgili çalışmayı teziyle birlikte enstitüye teslim eder.

(5) Mezuniyet için talep edilen yayın şartını tamamlamayan öğrenci her yarıyıl tez dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Sanatta yeterlik programına ilişkin esaslar

MADDE 37 – (1) Sanatta yeterlik çalışması; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve beceriye sahip olmayı amaçlayan bir lisansüstü eğitim programıdır. Sanatta yeterlik programı, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen dallarda yürütülür.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de

en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve sanatta yeterlik çalışması kredisine sayılmaz.

Süre

MADDE 38 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin belirlediği en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 39 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak kendi üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Danışmanın, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı, yurt dışındaki yükseköğretim kurumları da dâhil olmak üzere üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(2) Danışman, nitelikleri ilgili Senato tarafından belirlenen öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

(3) Danışman; tez aşamasındaki öğrenciler için, tez önerisinin enstitü yönetim kurulunca kabulünü izleyen yarıyıl başından itibaren her yarıyılıda, enstitü yönetim kurulunca kabul edilen ve tez konuları başlığını içeren uzmanlık alan dersi açabilir. Öğrenciler açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersine ilişkin ilkeler enstitü yönetim kurulu tarafından kararlaştırılır ve enstitü müdürü tarafından uygulanır.

(4) Gerekli hallerde anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile danışman değiştirilebilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 40 – (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni enstitü tez yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ve tez intihal yazılım programı raporu ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi kendi üniversitesi dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Jüri oluşturulurken birisi başka yükseköğretim kurumu öğretim üyesi olmak üzere iki de yedek üye seçilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul

edilmeyen öğrencinin Üniversiteyle ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlar için talepleri halinde gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Sanatta yeterlik çalışması ile ilgili diğer konularda, bu Yönetmeliğin doktora programı ile ilgili hükümleri uygulanır.

Diploma

MADDE 41 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla Üniversite tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. İlgili yönergeye göre hazırlanmış olan diploma, Rektör ve enstitü müdürünün imzalarını taşır. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan/bulunan öğrenci doktora diplomasını almaya hak kazanabilmek için ulusal veya uluslararası bir sanatsal etkinliğe davet edilmiş/seçilmiş olmak ya da ulusal veya uluslararası hakemli bir dergide yayın yapmak zorundadır.

(3) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin enstitü tarafından uygun görülen sayıda basılı ve yazma korumalı formatta dijital kopyasını, intihal yazılım programı nihaî raporuyla birlikte tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversiteyle ilişkisi kesilir.

İntihal yazılım programı raporu

MADDE 42 – (1) İntihal yazılım programı raporu tez danışmanı tarafından alınır.

(2) İntihal yazılım programı raporu alınacak tez çalışması dosyası; kaynakça, doğrudan alıntılar ve beş kelimedenden daha az örtüşen metinler kısmı hariç şeklinde taranır.

(3) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, tezin tam başlığı, öğrencinin ad, soyad bilgisi ve dosyanın toplam sayfa sayısı danışman tarafından kaydedilir.

(4) İntihal yazılım programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında intihal raporu enstitü tarafından belirlenmiş olan bir forma işlenir, öğrenci ve danışman tarafından imza altına alınarak teze eklenir.

(5) Tezin danışman ve jüri üyeleri tarafından intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için intihal yazılım programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında alınan raporda belirtilen benzerlik oranının % 25'i geçmemesi gerekir. Benzerlik oranında ve benzer olan kısımların düzeltilmesi konusunda tüm sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir.

(6) Tez savunma sınavına girecek öğrenci, danışman tarafından onaylanmış ve imzalanmış intihal yazılım programı raporunu tez nüshalarının ekinde jüri üyelerine dağıtır.

(7) Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci, mezuniyet işlemleri için enstitüye teslim edeceği tezinin basılı ve elektronik nüshalarının ekinde, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış muhtemel değişiklikleri içeren intihal yazılım programı nihaî raporunun danışmanı tarafından onaylanmış halini sunmakla yükümlüdür.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Öğretmen yetiştirme alanları ile ilgili durumlar

MADDE 43 – (1) Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlara kabul, değerlendirme, diplomaların verilmesi ve bu programların asgari müşterek dersleri ve uygulamaları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Lisansüstü programlara öğrenci alım ilanı

MADDE 44 – (1) Enstitüler; öğrenci kabul edilecek lisansüstü programların adlarını, Türk ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını, başvuru için gerekli şartları ve belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilan vererek duyurur. Söz konusu ilanlar, öğrenci almak üzere yılda iki kez verilebilir.

Yabancı uyruklu öğrenciler ve yurt dışında ikamet eden Türkler

MADDE 45 – (1) Yabancı uyruklu öğrenciler ile yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara kabulünde ilgili mevzuat hükümleri ve Üniversite Senatosunun belirlediği yönerge ve esaslar uygulanır.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Senato ve ilgili enstitülerin yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 47 – (1) 16/7/2015 tarihli ve 29418 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü yürütür.

